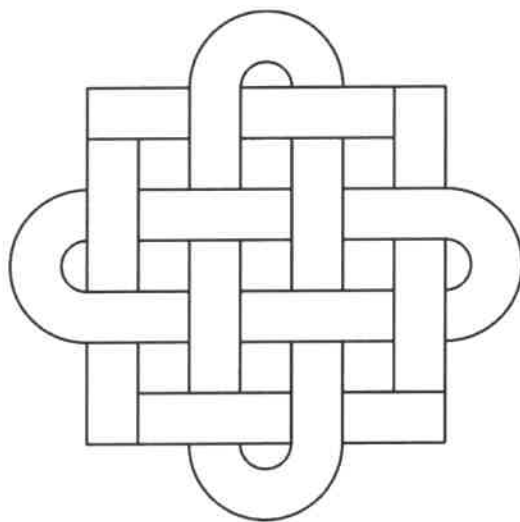

Budapest V. kerület, Magyar Tudományos Akadémia

Történelmi emlékhely

HASZNÁLATI TERV

2023. február 10.

Használati terv

A 740/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet, amely a nemzeti és történelmi emlékhelyek használatáról és fenntartható használatuk támogatásáról, valamint a Nemzeti Örökség Intézete létrehozásáról szóló 144/2013. (V. 14.) Korm. rendelet módosítása alapján a kultúráért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a nemzeti és történelmi emlékhelyek használati rendjéről – továbbiakban emlékhely – az adott nemzeti emlékhely sajátosságainak megfelelő, az említett Korm. rendelet 1.§-ában meghatározott használati célok szerint rendszerezett használati tervet készít.

A használati tervet a Magyar Tudományos Akadémia nemzeti/történelmi emlékhely tulajdonosa készítette el a Nemzeti Örökség Intézete szakmai irányutatása és felügyelete alapján.

A használati terv tartalmának érvényre juttatásáért és az alábbiakban ismertetett tervek, programok, projektek megvalósításáért a tulajdonos felelős.

Az emlékhely tulajdonosa a használati tervre vonatkozó tervezetet honlapján véleményezés céljából hatvan nappal közzétette. A tulajdonos a használati tervet az emlékhelyen elhelyezett hirdetőtáblán vagy - amennyiben honlappal rendelkezik - a nemzeti emlékhely tényének feltüntetésével a honlapján is közzéteszi.

A használati terv szükség esetén bármelyik fél kezdeményezésére módosítható.

Az emlékhely egyes használati céljaihoz kapcsolódó, az emlékhely helyszíneinek, egyes elemeinek használatra is vonatkozó ajánlások, előírások:

- Általános, idegenforgalmi és köznapi használati mód esetében
 - Az emlékhely méltóságát mindenkor biztosítani kell.
 - Tilos minden olyan tevékenység, amely az emlékhely szellemiségével nem összeegyeztethető.
 - Tilos minden olyan magatartás, amely a kegyeleti és/vagy szakrális elvárásokat sérti.
 - Tilos az emlékhely nem rendeltetésszerű használata.
- Az ünnepi és protokolláris használati mód esetében
 - Biztonsági feltételek megteremtése a biztosítást végző szervekkel együttműködve; szükség szerint a köznapi és idegenforgalmi használat korlátozása; forgalomkorlátozás; a zavaró, egyéb rendezvények tiltása.

Az emlékhely azonosító adatai¹:

1.	Az emlékhely jogszabály szerinti megnevezése:	MTA Székház-könyvtár épületegyüttes			
	Elérhetőség:	Postacím: 1051 Bp. Széchenyi István tér 9., 1051 Bp. Arany János u. 1.			
		Telefonszám: +36 1 411 6100			
		E-mail: info@titkarsag.mta.hu mtak@konyvtar.mta.hu			
		Web: https://mta.hu/ https://konyvtar.mta.hu/			
	Helyrajzi számok:	hrsz.: 24569			
EOV/WGS 84 koordináta:	EOV		WGS84		
	X	Y	X	Y	
	19° 02' 45,76"	47°30'08.97"	239839	649893	
2.	Tulajdonos:	Magyar Tudományos Akadémia 1051 Budapest, Széchenyi István tér 9.			
	Tulajdonos elérhetősége:	E-mail: info@titkarsag.mta.hu			
		Telefonszám: +36 (1) 411-6100			
3.	Egyéb használatra jogosult: (vagyonkezelő, fenntartó, üzemeltető)	MTA Titkarság MTA Könyvtár és Információs Központ MTA Létesítménygazdálkodási Központ			
	Egyéb használatra jogosult elérhetősége:	E-mail: info@titkarsag.mta.hu <u>mtak@konyvtar.mta.hu</u> ugyfelszolgalat@lgk.mta.hu			
		Telefonszám:			

¹ Szükség szerint a cella bővíthető

		+36 1 411 61 00 +36 1 309 26 00		
4.	Kapcsolattartó:	Buskó Sándor Déry Judit		
	Kapcsolattartó elérhetősége:	E-mail: busko.sandor@lgk.mta.hu dery.judit@titkarsag.mta.hu		
		Telefonszám: +36 30193-8249 +36 30 519 74 43		
5.	A használatában és megőrzésében érintett és érdekelt egyéb szereplők:			
6.	Műemlék	igen/nem	hrsz: 24569	típusa: törzsszáma: 15440, azonosító: 595
7.	Helyi védettség	igen/nem	hrsz:	típusa:
8.	Természetvédelmi terület	igen/nem	hrsz:	típusa:

Az emlékhely rövid ismertetése:

9.	Az emlékhely rövid ismertetése, alapadatok:	<p>A Magyar Tudományos Akadémia története</p> <p>A tudomány és irodalom magyar nyelvű művelőit összefogó, az anyanyelv modernizálását irányító szervezet létrehozására már a 18. század végétől több terv született. A tekintélyelvű rendi társadalomban azonban az értelmiségi kezdeményezések visszhangtalanok maradtak mindaddig, míg a társadalmi elit néhány tagja fel nem karolta az ügyet. 1825. november 3-án a pozsonyi országgyűlés alsótáblájának kerületi ülésén Felsőbüki Nagy Pál, a rendi ellenzéki vezéralakja élesen kikelt a nemzeti kultúra és az anyanyelv ügye iránt bűnös közönnyel viseltető mágnások ellen. A szemrehányás hatása alatt a hallgatóság soraiban helyet foglalt „ifjú gróf Széchenyi magyar lovas kapitány ... ezen ajánlást tette: Tisztelt Statusok és Rendek! Én ugyan nagy nem vagyok, de vagyonos ember vagyok, azért nemzeti nyelvemnek gyarapítására egy egész esztendői jövedelmemet ajánlom, úgy, hogy ennek a kívánt célra való fordítása s elrendelése mindenkor az ország gyűlésétől függjön.”</p> <p>Az egyesületként létrejött Tudós Társaság alapítását az országgyűlés törvénybe iktatta: az 1827: XI. törvénycikk „A hazai nyelv művelésére fölláttandó tudós társaságról vagy magyar akadémiáról” címet viseli. Az 1845-től hivatalosan is Magyar Tudományos Akadémia néven emlegetett intézmény 1830-</p>
----	---	---

ban, az alapszabályok kidolgozása és királyi jóváhagyása után **kezdte meg tényleges működését.** Az első közgyűlésre 1831. február 4-én került sor. Székházának felépültéig a Károlyi-Trattner-házban (ma Petőfi Sándor utca 3.) bérelt helyiségekben rendezkedett be, a közgyűléseket pedig általában a pesti vármegyeházán tartották.

Az **1840-es évek végén** Sina Simon báró 80 ezer forintos felajánlást tett, amely után **országos gyűjtés indult az Akadémia székházának felépítésére.** A **neoreneszánsz stílusú palotát – amelyet Friedrich August Stüler tervei alapján Ybl Miklós és Skalnitzky Antal épített – 1865. december 11-én avatták fel.** Az üléstermek, a könyvtár és olvasóterem, a művészeti gyűjtemény ugrásszerűen javították a tudományos munka lehetőségeit.

A hazai tudományosság erősödésével az Akadémia egyre sokoldalúbb kapcsolatokat épített ki a tudomány nemzetközi rendszerével. **Tagjai mind gyakrabban vettek részt nemzetközi kongresszusokon, tiszteleti tagként a kor legnagyobb külföldi tudósait fogadta soraiba, 1900-ban pedig alapító tagja lett az Akadémiák Nemzetközi Szövetségének.**

Az a tény, hogy a dualizmus évtizedeiben minden **elnöke – Eötvös József, Lónyay Menyhért, Trefort Ágoston, Eötvös Loránd, Berzeviczy Albert** – hosszabb-rövidebb ideig miniszteri posztot is betöltött, a testület tekintélyének jele volt.

A Magyar Tudományos Akadémia küldetése

A Magyar Tudományos Akadémia – **Széchenyi István alapítói** szándékával összhangban – közel 200 éve folyamatosan megújulva szolgálja a tudást, a nemzetet és az egyetemes tudományt. Az Akadémia célja hozzájárulni az ország helyzetének és biztonságának erősítéséhez, a magyar nép életfeltételeinek, tudásának és képességeinek javításához. Az Akadémia küldetése évszázados hagyományából, a magyar tudomány eredményeiből, az akadémiai törvény felhatalmazásából és vállalt kötelezettségei iránti felelősségéből ered. Az Akadémia működése a tudományos tények, elvek és módszerek tiszteletén, valamint a nemzet iránti elkötelezettségen alapul.

- Az Akadémia a magyar tudományos közösséget egyesítő és megjelenítő köztestület.
- Az Akadémia hozzájárul a kutatás feltételeinek megteremtéséhez, és képviseli a magyar tudományos kutatás érdekeit.
- Az Akadémia a tudományos minőség és a tudományetika letéteményese.
- Az Akadémia feladata a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak bővítése, eredményeinek megjelenítése és érdekeinek képviselete.
- Az Akadémia a nemzet tanácsadója.

		<ul style="list-style-type: none"> • Az Akadémia közvetíti a tudományos kutatások eredményeit a társadalom számára.
10.	Védettségéből következő előírások részletes ismertetése:	<p>Az elsődleges jogszabályi rendelkezés a</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről (Kötv). <p>A Kötv 7.§ 10. pontja „<i>Kulturális javak</i>: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai - az ingatlanok kivételével -, valamint a művészeti alkotások. 15. pontja szerint” 15. pontja „<i>Műemlék</i>: olyan közhiteles nyilvántartásban nyilvántartott műemléki érték, amelyet miniszteri döntéssel, határozattal vagy e törvény alapján miniszteri rendelettel védetté nyilvánítottak.” 16. pont „<i>Műemlékfenntartás</i>: a műemlék rendeltetésszerű és biztonságos, méltó (eszmei értékével összhangban álló) használatához, illetve védett értékei megőrzéséhez szükséges üzemeltetés és ennek során a jókarbantartás teljesítése, állagmegóvási beavatkozások elvégzése, valamint a műemléki helyreállítás.” 18. pont „<i>Műemléki helyreállítás</i>: a jókarbantartási vagy az állagmegóvási feladatokon túlmenő, a műemlék egészét vagy részét érintő felújítás, részleges vagy teljes visszaállítást célzó építési tevékenység vagy restaurálás.” 44a. pont „<i>Műemlék jókarbantartása</i>: tervszerű megelőző vagy hosszabb időszakonként, rendszeresen visszatérő jelleggel végzett, a jó műszaki állapot megőrzését elősegítő, vagy a kármegelőzésre, hibaelhárításra irányuló vagy rendeltetésszerű és biztonságos napi használatot, működést biztosító építési-szerelési munka, valamint az üzembiztonság megtartására irányuló rendtartási, tisztítási, javítási tevékenység.” 44b. pont „<i>Műemlék állagmegóvása</i>: rossz műszaki állapotban lévő műemlék, annak önálló rendeltetési egysége további kármegelőzése, kárelhárítása érdekében végzett építési tevékenység.” 45. pont „<i>Védetté nyilvánított régészeti lelőhely</i>: miniszteri döntéssel, határozattal vagy e törvény alapján miniszteri rendelettel védetté nyilvánított kiemelkedő történeti és kulturális jelentőségű, nyilvántartott régészeti lelőhely.”</p> <p>A fenti rendelkezésekből keletkezett feladatok az ingatlan tulajdonosát terhelik.</p> <p>A Kötv 7.§ 7. pontja kimondja, hogy „Nemzeti emlékhely: a nemzet történelmében meghatározó jelentőséggel bíró helyszín, amely a magyar nemzet, illetve a</p>

magyar és az ország területén élő nemzetiségek összetartozását erősítő és identitásképző jellegénél fogva a nemzet önképében kiemelkedő fontossággal bír, továbbá amely országos jelentőségű állami megemlékezés színhelye lehet, és amelyet az Országgyűlés törvénnyel nemzeti emlékhellyé nyilvánít.”

- **740/2021. (XII. 21.) Korm. rendelet a nemzeti és történelmi emlékhelyek használatáról és fenntartható használatuk támogatásáról, valamint a Nemzeti Örökség Intézete létrehozásáról szóló 144/2013. (V. 14.) Korm. rendelet módosításáról**
- **68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról**

56. § (1) „A műemléki értéket – a Kötv. 43. § (5c) bekezdésében meghatározott eltéréssel – fizikai valójában kell megőrizni, és az értékleltárba, illetve a hatósági nyilvántartásba felvett értéke tekintetében biztosítani kell az eredeti alkotóanyag, szerkezet, forma megőrzését biztosító, állagjavító konzerváló eljárásokat, a restaurálást, valamint a hagyományos építészeti-műszaki megoldásokat.

(2) A műemlék védett értékeit – az (1) bekezdésben meghatározottakon túl – anyagi és eszmei értékei összefüggéseire tekintettel hitelesen és meghatározó módon érvényre kell juttatni, helyre kell állítani annak kortörténeti jellegét, továbbá biztosítani kell a kortörténeti jelleg érvényesülését. A helyreállítás során a tudományos és helyszíni kutatásokon alapuló restaurátori módszerekkel történő konzerválást, esztétikai helyreállítást, restaurálást szükséges biztosítani.

(3) A műszaki, gazdaságossági és funkcionális szempontból egyenértékű beavatkozások közül előnyben kell részesíteni a műemléki értékek fennmaradását, érvényesülését szolgáló és visszafordítható megoldásokat.

(4) A műemlék jókarbantartása keretében a védett érték fizikai sérülésével, roncsolásával vagy megjelenésének megváltoztatásával nem járó tevékenység végezhető. A műemlék jókarbantartása körébe nem tartozik bele a restaurálási tevékenység.

(4a) A műemléki helyreállítás vagy felújítás, restaurálás, jókarbantartás, üzemeltetés keretében, valamint a jókarbantartási munkák elvégzését segítő szerkezeti, műszaki megoldások alkalmazása során előnyben kell részesíteni a vezeték nélküli műszaki megoldásokat, egyéb szerelvények rejtett elhelyezését, amely nem eredményezheti a műemléki értékleltárba felvett elemek sérülését, megjelenésük hátrányos megváltozását, érvényesülésük csökkenését.

		<p>(4b) A műemléket érintő állagmegóvási beavatkozások során – amennyiben más megoldás nem lehetséges – ideiglenes jelleggel a védett érték érvényesülésének csökkenése elfogadható, azonban az nem járhat a védett érték műemléki értékleltárba felvett elemeinek sérülésével, megjelenésének hátrányos megváltozásával.</p> <p>(5) A műemlék alkotórésze, tartozéka, beépített berendezési tárgya – a kivitelezési, restaurálási munkák miatt szükséges ideiglenes eltávolítás kivételével – csak különösen indokolt esetben távolítható el vagy helyezhető át.</p> <p>(6) A nevesített műemléki értéket, illetve képző- és iparművészeti értéket képviselő alkotórész, tartozék, beépített berendezési tárgy (5) bekezdés szerinti eltávolítása, áthelyezése csak szakértői jogosultsággal rendelkező restaurátor közreműködésével, az általa készített terv alapján, a tevékenység dokumentálása mellett végezhető.</p> <p>(7) Műemlék homlokzatán és tetőfelületén reklám vagy reklámhordozót tartó berendezés nem helyezhető el, kivéve</p> <p>a) az építmény homlokzatán folyamatban lévő, a hatóság által tudomásul vett vagy véglegessé vált engedély alapján végzett építési tevékenység vagy egyéb munkálatok időszakát, vagy</p> <p>b) időszaki kulturális rendezvény vagy program hirdetését.</p> <p>(8) Műemlékhez történő hozzáépítés, ráépítés, vagy műemlék telkén új építmény, építményrész építése a műemléki érték fennmaradását, érvényesülését, hitelességét, kortörténeti jellegét nem sértheti.</p> <p>(9) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő, műemléki védelem alatt álló építményekben és építményegyüttesekben vagy azok területén, telkén még a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben sem alakítható ki a menedéjogról szóló törvény és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogva tartására szolgáló rendeltetés vagy ilyen rendeltetésű építmény.”</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2011. évi LXXVII. törvény a világörökségről <p>3. § (4) bekezdés „A világörökségi és a Világörökség Jegyzékbe jelölendő várományos terület használata, bemutatása és fejlesztése az 1. § (2) bekezdés szerinti védettségre tekintettel, egységes kezelési elvek alapján, átláthatóan, a világörökségi címhez méltó módon történhet”</p> <ul style="list-style-type: none"> • 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről • 30/2017. (IX. 29.) Főv. Kgy. rendelet a településképvédelméről
--	--	--

		Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2020. (I. 30.) önkormányzati rendelete a településkép védelméről
11.	Az emlékhelyet és annak kezelését érintő hatályos jogszabályok, az Emlékhelyet érintő jelenlegi vonatkozó helyi előírások (ÖRT, HÉSZ besorolás stb.):	<p>- A 2011. évi CXLIX. törvény a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról</p> <p>- - 740/2021. (XII.21.) Korm. rendelet a nemzeti és történelmi emlékhelyek használatáról és fenntartható használatuk támogatásáról</p> <p>- Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2020. (I. 30.) önkormányzati rendelete Belváros-Lipótváros Kerületi Építési Szabályzatáról</p>
12.	Az emlékhely és a hozzá fűződő nemzeti érték ismertetése, emlékhellyé nyilvánítás rövid indoklása: <i>(maximum 1000 karakter)</i>	<p><u>A Magyar Tudományos Akadémia küldetése</u> A Magyar Tudományos Akadémia – Széchenyi István alapítói szándékával összhangban – közel 200 éve folyamatosan megújulva szolgálja a tudást, a nemzetet és az egyetemes tudományt. Az Akadémia célja hozzájárulni az ország helyzetének és biztonságának erősítéséhez, a magyar nép életfeltételeinek, tudásának és képességeinek javításához. Az Akadémia küldetése évszázados hagyományaiból, a magyar tudomány eredményeiből, az akadémiai törvény felhatalmazásából és vállalt kötelezettségei iránti felelősségéből ered. Az Akadémia működése a tudományos tények, elvek és módszerek tiszteletén, valamint a nemzet iránti elkötelezettségen alapul.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az Akadémia a magyar tudományos közösséget egyesítő és megjelenítő köztestület. • Az Akadémia hozzájárul a kutatás feltételeinek megteremtéséhez, és képviseli a magyar tudományos kutatás érdekeit. • Az Akadémia a tudományos minőség és a tudományetika letéteményese. • Az Akadémia feladata a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak bővítése, eredményeinek megjelenítése és érdekeinek képviselése. • Az Akadémia a nemzet tanácsadója. • Az Akadémia közvetíti a tudományos kutatások eredményeit a társadalom számára.
13.	Az emlékhely fennálló állapotának – leíró bemutatása: <i>(maximum 1000 karakter)</i>	A megépítése óta eltelt másfél évszázad alatt a Székház épülete folyamatosan az Akadémia irányítószerveinek adott helyet, miközben a köztestület és szervezete számtalanszor átalakult, kiterjedt intézményhálózat került az irányítása alá. Az épület az átadása óta eltelt mintegy 160 évben eleget tett

<p>(képi dokumentáció a használati terv mellékleteként)</p>	<p>a legfontosabb funkcióinak, de a mai kor igényeit már nem tudja maradéktalanul kiszolgálni.</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Székházat először 1885-ben újítták fel (jellemzően homlokzati felújítás történt). • A második nagyobb felújítás (tetőszerkezet, homlokzat) 1922-30 között zajlott. • A II. világháborúban jelentős károk érték az épületet, így már 1945-ben megindult a helyreállítás. • 1950-1953 között jelentős – funkciókat is érintő – átalakításokat végeztek az épületen. Ekkor készült el az udvarban – a főlépcsőház két oldalán – a megnövekedett forgalom kiszolgálását biztosító, melléktereket magába foglaló toldaléképítés. Megépítették az épület két hátsó lépcsőházát, és a Duna-parti szárny II. emeletén lévő képtárat előadótermékké alakították át. • A 60-as években a homlokzat javítására került sor. Az épület átfogó rekonstrukcióját az MTA vezetése már a 70-es évek közepétől tervezte és szorgalmazta, de a munkák megkezdését különböző okok miatt (főként forráshiány) nem kezdték meg. • A 80-as évek közepére az épület állaga és épületgépészeti rendszerei a biztonságos üzemeltethetőség határára kerültek, így a beavatkozás halaszthatatlanná vált. Két ütemben valósult meg az utolsó nagyobb épület-felújítás: • 1990-1992 között a középső és az Akadémia utcai épületszárnyak felújítása és új kazánház, hűtőgépház és hűtőtornyok építése zajlott; • 1993-1996 között a Széchenyi téri épülettömb III. emeletének, a Duna-parti szárny és a bal oldali udvari toldaléképítés, valamint az épületgépészet teljes felújítása történt meg, az előadók és a tanácskozóterem korszerűsítésére, illetve a fűtött-hűtött szellőzés kialakítására is sor került a Duna-parti szárny homlokzatának felújítása mellett. • Az átfogó rekonstrukciót indokolja, hogy – áttekintve az épülettel kapcsolatos korábbi időszakban elvégzett munkálatokat – ezek a beavatkozások nélkülözték a valamennyi tényezőt figyelembe vevő, átfogó koncepciót, és a 90-es években végrehajtott műszaki felújítás és átalakítás is csak a kor funkcionális és állagmegóvási szempontjait vette figyelembe, a kivitelezés minősége messze elmaradt a kívánatostól. • Az MTA Székház épület-fenntartási tevékenysége napjainkban elsősorban a következő üzemeltetési
---	--

hibák elkerülésére, hiányosságok kijavítására, pótlására szorítkozik:

- tetőszerkezet megerősítéssel, tetőhéjalás javítással, bádогоzással kapcsolatos felújítási munkák,
 - kő- és gipsz homlokzati elemek felújítása, javítása, külső és belső falfelületek javítása, festése,
 - nyílászárókkal kapcsolatos kisebb volumenű javítások,
 - fűtési rendszerek, légtechnikai rendszerek bővítése, javítása, cseréje,
 - villamos és erősáramú berendezések felújítása, a biztonságos üzemelés biztosítása,
 - víz- csatornahálózat részleges felújítása, cseréje,
 - padlóburkolatok javítása, felújítása,
 - informatikai- biztonságtechnikai hálózatok bővítése
- A fenti feladatok elvégzésére, az épület felújítására az Akadémia 2013 és 2016 között 300 millió Ft-ot fordított. Mindez ugyanakkor csak a biztonságos működtetés alapvető feltételeihez volt elegendő.
 - Ezt követően, döntően az állagmegóvás, a működtethetőség biztosítása jelentkezett, miközben 2017-2019 években egy átfogó rekonstrukciós program, egy funkcionális felülvizsgálat, valamint az épület egészére kiterjedő (alapozástól a héjazatig) műszaki felülvizsgálat és épületdiagnosztika került előtérbe, mintegy 500.000 millió Ft nagyságrendben. A vizsgálatokat közbeszerzési eljárásos kiválasztott vállalkozások végezték. Ilyen részletességű program az épület megépítése óta nem készült
 - A háborús sérülések, a szakszerűtlen és időnként elmaradt karbantartási munkák, a természetes elhasználódás és az időjárási kitérttség együttesen indokoltá teszik az épület teljes rekonstrukcióját. Az új évezred kihívásai, az Akadémia szellemiségének megújítása is felszínre hozta a központi épülettömb funkcionális jövőképe átgondolásának, valamint a Székház és a Könyvtár rekonstrukciójának igényét. Az MTA tudományos osztályai, bizottságai, illetve a tudományos társulatok üléseinek megtartásához, a tudomány iránt érdeklődő nagyközönség számára szervezendő

		<p>programokhoz az épületegyüttes teljes rekonstrukciója és jelentős belsőépítészeti átalakítások szükségesek.</p> <p>A kivitelezési közbeszerzési eljárás folyamatban van, az ajánlatok beérkeztek, azok értékelése zajlik.. A rekonstrukciót több ütemben tervezzük végrehajtani, ezért a tervekészítés engedélyezési terv szinten teljes körű, de kiviteli terv szinten csak a tetőtér, a III emeleti szint (Képtár), a díszterem gépészeti rendszerei, valamint a homlokzati nyílászárók vonatkozásában került kidolgozásra. A Magyar Tudományos Akadémia 200 éves évforduló ünnepségsorozatára, terveink szerint, az I.ütem befejezésre kerül.</p>
14.	<p>Jelenleg az emlékhely használatával kapcsolatosan kialakult szokások, hagyományok ismertetése:</p> <p><i>(maximum 1000 karakter)</i></p>	<p>A Magyar Tudományos Akadémia 1865. december 11-e óta ad otthont a tudomány hazai és nemzetközi eseményeinek. Az MTA rendezvényhelyszínei a tudomány, a kultúra, a művészet, a gazdaság és a közélet olyan eseményeinek színhelye, amely az MTA hagyományaihoz híven a tudományt, a fejlődést szolgálja.</p> <p>A tudomány és a tudományos élet megismertetését, társadalmasítását évente rendszeresen megrendezésre kerülő rendezvények, konferenciák, nyílt napok szolgálják.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emlékhelyek Napja - május közepe • Múzeumok Éjszakája - június 3. hétvégéje • Kulturális Örökség Napja - szeptember második fele. A Művészeti Gyűjtemény szervezésében vezetett székház látogatás kíséretében. • Magyar Tudomány Ünnepe - a teljes november hónap, amikor is tudománynépszerűsítés kap főszerepet. • Minden hónapban kinyitja kapuit a Székház a széles látogató közönség részére, nyitvatartási időben (10-18 óra között). Mindemellett, egyes napokon 18 órától, külön tematika mentén, előadásokat, Székház bejárást szervezünk. <p>A további rendezvények a tudományos és kulturális élet rendezvényei (díjátadók, nyilvános előadások vendégprofesszorok meghívásával és az európai tudományos élet különböző rendezvényei, workshopok, stb.)</p>

15.	<p>Jövőbeni javaslat a használatra, ajánlások, célok:</p> <p><i>(maximum 1500 karakter)</i></p>	<p>A jövőbeni használattal kapcsolatossúlyponti elemek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az MTA társadalom felé nyitásának szándékát az épület és téri kapcsolatai is tükrözzék. <ul style="list-style-type: none"> ○ Szükséges az akadálymentesség a megváltozott elvek és szabályozás szerinti kialakítása. Nem csak a mozgásokban korlátozottak, hanem a látássérültek (infokommunikációs akadálymentesítés), vagy pl. a kisgyermekkel érkezők sajátos igényeit is ki kell szolgálni. ○ Az akadálymentesítésnek – a lehetőségeket, műszaki és műemléki korlátokat figyelembe véve – teljes körűnek kell lenni. ○ Újra kell gondolni az épület és a közterületek kapcsolódási pontjait, a látogató és a személyzeti forgalmat, a teherbejáratot és a feltöltő forgalmat, valamint általában a különböző tehermozgatásokat. • Az Akadémia kultuszának formálása, kiteljesítése, hagyományainak, hagyományos értékeinek bemutatása. <ul style="list-style-type: none"> ○ Az Akadémia nyilvános terei (ilyen az előcsarnok, az étterem, a kávézó, a Díszterem, a Képtár helyiségei) szabadon, vagy vezetéssel látogathatók legyenek. Vizsgálandó a Felolvasó terének üvegfalakkal történő összenyitása az előtte vonuló folyosóval, hogy a látogatók az esetleges ünnepi ülésre annak zavarása nélkül betekinthessenek, ugyanakkor biztosítva a zárt ülések intimitását is. ○ Fontos, hogy a kiállítások, kiállítóterek kiállításai (a Művészeti Gyűjtemény, a Keleti Gyűjtemény, a Könyvtár és Kézirattár, az akadémiai emlékszobák) nagyobb hangsúlyt kapjanak. A Képtár látogatható terei kibővülnek a most kihasználatlan, de színpadias hatású padlástermek felhasználásával, előadásra alkalmas terekkel is. Így a félköríves terem visszakapná elsősorban kiállítóter jellegét. • Tudományos bizottságok munkájának és a tudományos közéletnek a mai kor technikai színvonalának megfelelő kiszolgálása. <ul style="list-style-type: none"> ○ A tudományos munka, a közélet illetve a tudósklub jelleg erősítése a harmadik súlypont. Ezért a Székház épület keleti
-----	---	---

		<p>oldalát, az Akadémia utcai szárnyat a szakmai munka érdekében védetté, ellenőrzötté, a reprezentatív és publikus terektől leválaszthatóvá kell tenni. Saját „privát” közösségi tere az egységesebb téri - belsőépítészeti keretbe foglalt, megújult Tudós Kávézó.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ A Rizalithoz nyugat felől kapcsolódó tárgyalók intimitása is javítandó az épület függőleges közlekedőinek új struktúrájával.
16.	<p>Rövid-, közép-, és hosszútávú használata, fejlesztése: (maximum 1500 karakter)</p>	<p><u>Emlékhelyhez fűződő nemzeti értékek megőrzését, bemutatását és látogathatóságát célzó rövid távú célok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● A rövid távú célok az MTA Székház és Könyvtár épület-fenntartási tevékenységeit jelentik, melyek napjainkban elsősorban a következő üzemeltetési hibák elkerülésére, hiányosságok kijavítására, pótlására szorítkoznak: <ul style="list-style-type: none"> ○ tetőszerkezet megerősítéssel, tetőhéjalás javítással, bádогоzással kapcsolatos felújítási munkák, ○ kő- és gipsz homlokzati elemek felújítása, javítása, külső és belső falfelületek javítása, festése, ○ nyílászárókkal kapcsolatos kisebb volumenű javítások, ○ fűtési rendszerek, légtechnikai rendszerek bővítése, javítása, cseréje, ○ villamos és erőáramú berendezések felújítása, a biztonságos üzemelés biztosítása, ○ víz- csatornahálózat részleges felújítása, cseréje, ○ padlóburkolatok javítása, felújítása ○ informatikai- biztonságtechnikai hálózatok bővítése <p><u>Emlékhelyhez fűződő nemzeti értékek megőrzését, bemutatását és látogathatóságát célzó közép távú célok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● 2017-2019 években egy átfogó rekonstrukciós program, egy funkcionális felülvizsgálat, valamint az épület egészére kiterjedő (alapozástól a héjazatig) műszaki felülvizsgálat és épületdiagnosztika került előtérbe, mintegy 500.000 millió Ft nagyságrendben. A vizsgálatokat közbeszerzési eljárásán kiválasztott vállalkozások végezték. Ilyen

részletességű program az épület megépítése óta nem készült

- A háborús sérülések, a szakszerűtlen és időnként elmaradt karbantartási munkák, a természetes elhasználódás és az időjárás kiterjedt károsításai együttesen indokolták az épület teljes rekonstrukcióját. Az új évezred kihívásai, az Akadémia szellemiségének megújítása is felszínre hozta a központi épülettömb funkcionális jövőképe átgondolásának, valamint a Székház és a Könyvtár rekonstrukciójának igényét. Az MTA tudományos osztályai, bizottságai, illetve a tudományos társulatok üléseinek megtartásához, a tudomány iránt érdeklődő nagyközönség számára szervezendő programokhoz az épületegyüttes teljes rekonstrukciója és jelentős belsőépítészeti átalakítások szükségesek. Az épület felújításának folyamata tervezési fázisban van. A rekonstrukciót több ütemben tervezzük végrehajtani, ezért a tervek készítés engedélyezési terv szinten teljes körű, de kiviteli terv szinten csak a tetőtér, a III emeleti szint (Képtár), a díszterem gépészeti rendszerei, valamint a homlokzati nyílászárók vonatkozásában kerül kidolgozásra. A Magyar Tudományos Akadémia 200 éves évforduló ünnepségsorozatára, terveink szerint, az I. ütem befejezésre kerül, mely az alábbi munkákat foglalja magában:
 - Homlokzati nyílászárók restaurálása
 - Képtár és díszterem felújítása
 - A dunai és az átkötő és az Akadémia utca felőli szárny szárny teljes tetőfelújítása.
 - Művészeti Gyűjteményi raktárak kialakítása.
 - Új kiállítótér létrehozása dunai szárnyban.
 - Új közönség-vizesblokk létesítése.
 - Rendezvényterem gépészeti ellátásának megújítása.

Emlékhelyhez fűződő nemzeti értékek megőrzését, bemutatását és látogathatóságát célzó hosszú távú célok

- A Magyar Tudományos Akadémia hosszú távú célja a rekonstrukció komplett végrehajtása, így a rekonstrukció II. ütemének befejezése, mi az alábbiakat foglalja magában:
 - Könyvtár komplex felújítása
 - új füstmentes, túlnyomásos lépcsőházak

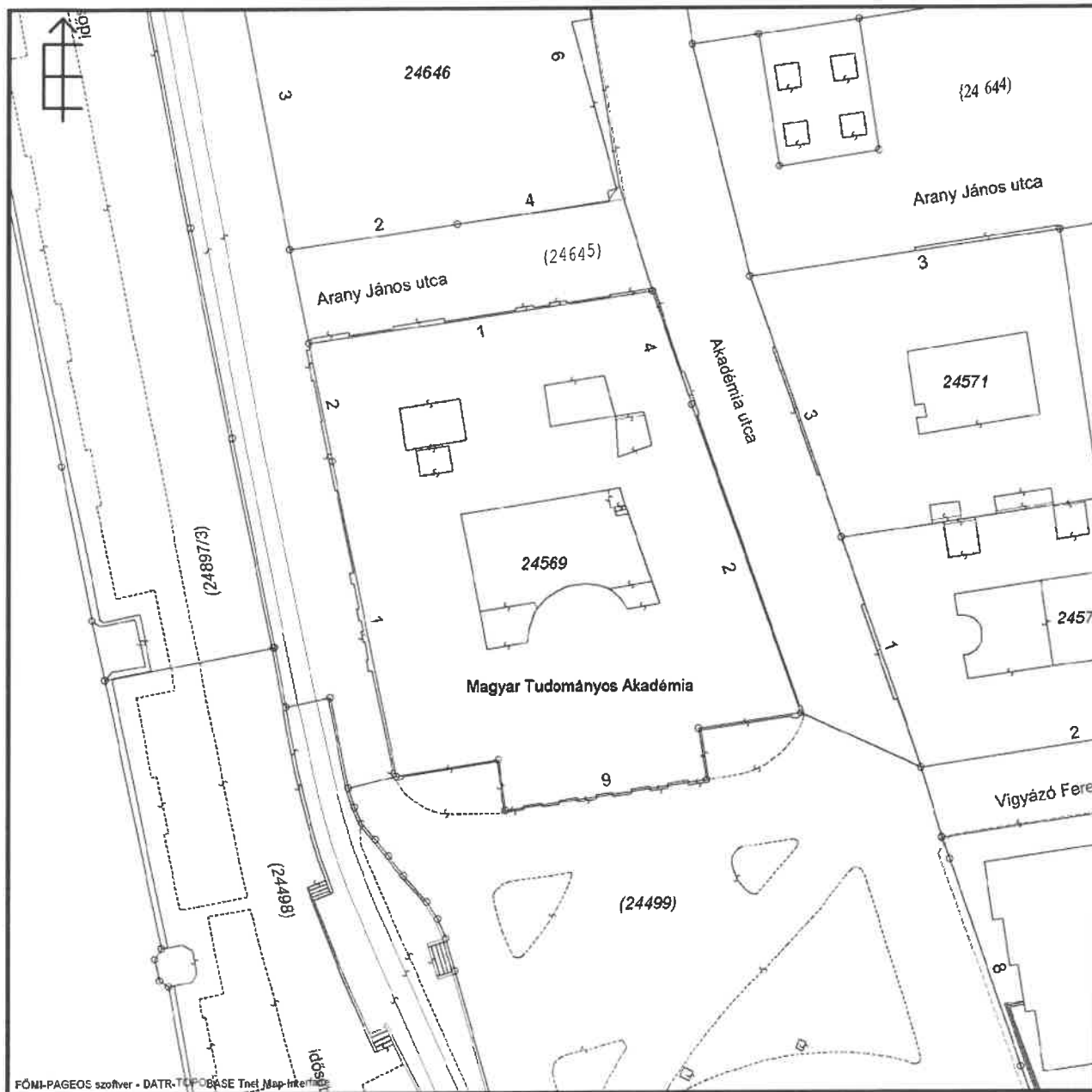
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ új vizesblokk rendszerek minden szinten ▪ teljes gépész, elektromos, automatika, tűzjelző rendszer felújítás ▪ új tetőfedés (a meglévő kültéri gépészeti elemek eltávolítása, eredeti tetőforma visszaállítása) ▪ teljes belső felújítás/átalakítás <ul style="list-style-type: none"> • -2/-1 szint új tömörraktárak, raktárak, ups helyiség, öltözők • földszint: új fogadótér (kávézó, fogadótér, konferencia terem) • emelet: olvasótér, irodák, gépészeti terek átalakítása <p>○ Székház:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ térszín alatti bővítés, udvarszinten rendezvényudvar kialakítása ▪ udvarsarok beépítés (meglévő bontása, új sarokbeépítések) ▪ új liftek (meglévők bontása) ▪ új bútorok (egyes tételek restaurálásra kerülnek) ▪ teljes homlokzatfelújítás (a nyílászárók kivételével) ▪ teljes belső felújítás/bővítés <ul style="list-style-type: none"> • -4/-3 szinten raktár és gépészet létesítése az udvar alatt • -2 szinten többfunkciós terem létesítése az udvar alatt • -1 szinten Krúdy terem helyén fogadócsarnok, ehhez kapcsolódóan vizesblokkok, ruhatárak. Új konyha, új gépészet és elektromos helyiségek • földszint: alapvetően restaurálás (padló/fal/mennyezeti burkolatok, belső nyílászárók felújítása), kisebb átalakítások (trezor épületben a levéltári olvasó
--	--	---

		<p>helyén könyvtár időszakos kiállítóterem, Keleti gyűjtemény funkcionális átalakítása, stb.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1.emelet: alapvetően restaurálás (padló/fal/mennyezeti burkolatok, belső nyílászárók felújítása), nagyobb átalakítás az Akadémia utcai szárnyban: tudós kávézó, vizesblokk, koncertterem), Díszterem elektromos rendszereinek, bútorainak a cseréje • 2.emelet: alapvetően restaurálás (padló/fal/mennyezeti burkolatok, belső nyílászárók felújítása), nagyobb átalakítás az Akadémia utcai szárnyban: tárgyaló, vizesblokk) <ul style="list-style-type: none"> ▪ teljes gépész, elektromos, automatika, tűzjelző rendszer felújítás
17.	<p>Folyamatban lévő fejlesztés: (milyen forrásból, milyen előkészítettséggel)</p>	<p>-Magyar Tudományos Akadémia meglévő műemlék Székház és Könyvtár épületeinek egységes kialakításával összefüggésben a Székház épület tervezett átalakítási, felújítási és bővítési munkáira, valamint 1 db gépészeti felvonó berendezés átalakítása.</p> <p>-Magyar Tudományos Akadémia meglévő műemlék Székház és Könyvtár épületeinek egységes kialakításával összefüggésben átalakítási, felújítási és bővítési munkáira, valamint 8 db gépészeti felvonó berendezés és 1 db gépészeti kukaemelő berendezés létesítése.</p> <p>Kivitelezési közbeszerzési eljárás folyamatban van, az ajánlatok beérkeztek, azok értékelése zajlik..</p> <p>Saját forrásból.</p>
18.	<p>Fenntarthatóság (látogatottság növelése):</p>	<p>Látogatottság növelése nem elsődleges cél.</p>

<p>19.</p>	<p>A rendkívüli (havaria) eseményekkel kapcsolatban követendő, jogszabályban rögzített intézkedések és védelmi előírások ismertetése:</p>	<p>Az ingatlan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MTA Székház-könyvtár épületegyüttes • hrsz.: 24569 • cím: 1051 Bp. Széchenyi István tér 9., 1051 Bp. Arany János u. 1. <p>A 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről szóló törvény kötelezi a műemlék tulajdonosát a műemlék rendeltetésszerű és biztonságos, méltó (eszmei értékével összhangban álló) használatához, illetve védett értékei megőrzéséhez szükséges üzemeltetés és ennek során a jókarbantartás teljesítésére, állagmegóvási beavatkozások elvégzésére, valamint a műemléki helyreállításra.</p> <p>Az MTA Székház esetében ezen tevékenység a műemlék állapotának folyamatos figyelemmel kísérését jelenti, valamint az észlelt meghibásodások, rendkívüli események okozta károk mielőbbi helyreállítását.</p> <p>Az MTA a megelőző vizsgálatok legteljesebb körét végezte el Székház rekonstrukciót megelőző előkészítő munkák során, így felkészült a rendkívüli események szakszerű, a műemléki értékeket maximálisan figyelembe vevő elhárítására is.</p> <p>A 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról részletezi a védelmi intézkedések körét és elveit:</p> <p>56. § (1) „A műemléki értéket – a Kötv. 43. § (5c) bekezdésében meghatározott eltéréssel – fizikai valójában kell megőrizni, és az értékleltárba, illetve a hatósági nyilvántartásba felvett értéke tekintetében biztosítani kell az eredeti alkotóanyag, szerkezet, forma megőrzését biztosító, állagjavító konzerváló eljárásokat, a restaurálást, valamint a hagyományos építészeti-műszaki megoldásokat.</p> <p>(2) A műemlék védett értékeit – az (1) bekezdésben meghatározottakon túl – anyagi és eszmei értékei összefüggéseire tekintettel hitelesen és meghatározó módon érvényre kell juttatni, helyre kell állítani annak kortörténeti jellegét, továbbá biztosítani kell a kortörténeti jelleg érvényesülését. A helyreállítás során a tudományos és helyszíni kutatásokon alapuló restaurátori módszerekkel történő konzerválást, esztétikai helyreállítást, restaurálást szükséges biztosítani.</p> <p>(3) A műszaki, gazdaságossági és funkcionális szempontból egyenértékű beavatkozások közül előnyben kell részesíteni a műemléki értékek fennmaradását, érvényesülését szolgáló és visszafordítható megoldásokat.</p> <p>(4) A műemlék jókarbantartása keretében a védett érték fizikai sérülésével, roncsolásával vagy megjelenésének megváltoztatásával nem járó tevékenység végezhető. A műemlék jókarbantartása körébe nem tartozik bele a restaurálási tevékenység.</p>
------------	---	--

		<p>(4a) A műemléki helyreállítás vagy felújítás, restaurálás, jókarbantartás, üzemeltetés keretében, valamint a jókarbantartási munkák elvégzését segítő szerkezeti, műszaki megoldások alkalmazása során előnyben kell részesíteni a vezeték nélküli műszaki megoldásokat, egyéb szerelvények rejtett elhelyezését, amely nem eredményezheti a műemléki értékleltárba felvett elemek sérülését, megjelenésük hátrányos megváltozását, érvényesülésük csökkenését.</p> <p>(4b) A műemléket érintő állagmegóvási beavatkozások során – amennyiben más megoldás nem lehetséges – ideiglenes jelleggel a védett érték érvényesülésének csökkenése elfogadható, azonban az nem járhat a védett érték műemléki értékleltárba felvett elemeinek sérülésével, megjelenésének hátrányos megváltozásával.</p> <p>(5) A műemlék alkotórésze, tartozéka, beépített berendezési tárgya – a kivitelezési, restaurálási munkák miatt szükséges ideiglenes eltávolítás kivételével – csak különösen indokolt esetben távolítható el vagy helyezhető át.</p> <p>(6) A nevesített műemléki értéket, illetve képző- és iparművészeti értéket képviselő alkotórész, tartozék, beépített berendezési tárgy (5) bekezdés szerinti eltávolítása, áthelyezése csak szakértői jogosultsággal rendelkező restaurátor közreműködésével, az általa készített terv alapján, a tevékenység dokumentálása mellett végezhető.</p> <p>(7) Műemlék homlokzatán és tetőfelületén reklám vagy reklámhordozót tartó berendezés nem helyezhető el, kivéve</p> <p>a) az építmény homlokzatán folyamatban lévő, a hatóság által tudomásul vett vagy véglegessé vált engedély alapján végzett építési tevékenység vagy egyéb munkálatok időszakát, vagy</p> <p>b) időszaki kulturális rendezvény vagy program hirdetményét.</p> <p>(8) Műemlékhez történő hozzáépítés, ráépítés, vagy műemlék telkén új építmény, építményrész építése a műemléki érték fennmaradását, érvényesülését, hitelességét, kortörténeti jellegét nem sértheti.</p> <p>(9) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő, műemléki védelem alatt álló építményekben és építményegyüttesekben vagy azok területén, telkén még a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben sem alakítható ki a menedékjogról szóló törvény és a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó személyek elhelyezésére, ellátására és fogva tartására szolgáló rendeltetés vagy ilyen rendeltetésű építmény.”</p>
20.	Korábbi emlékhely támogatások felsorolása: 740/2001. (XII.21) Korm rendelet szerint	-

	(mikor/mire/mennyit/státusz)	
21.	Térképmelléklet A beazonosíthatóság, megközelíthetőség ábrázolásához megfelelő méretarányú térképmelléklet	<i>lsd melléklet</i>
22.	Fotódokumentáció Helyszín bemutatása, ismertetésének képi anyaga	<i>lsd melléklet</i>

Kondácsné Dallos Sarolta
gazdasági igazgató

